

**INFORME D'ACTUACIONS
SOBRE VIOLÈNCIA DE GÈNERE
A L'AJUNTAMENT DE PALMA
2014-2015**

**25 de novembre
Dia Internacional contra la Violència
cap a les Dones**

**PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE**

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia	5
3. Quantificació de la violència de gènere	9
3.1. Delictes ingressats	9
3.2. Dones assassinades per violència de gènere	11
3.3. Denúncies per violència de gènere	12
3.4. Ordres de protecció	13
3.5. Mesures judicials	15
4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere	18
4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere	19
5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere	21
5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	21
5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	21
5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)	23
5.1.3. Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere (mentories)	28
5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores	32
5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)	38
5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)	41
5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112	42
5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere	43
6. Avançament de dades de 2015 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere	49

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

1. Presentació

L'any 1999 l'Assemblea General de Nacions Unides va declarar el 25 de novembre Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

De llavors ençà s'han desenvolupat millores legislatives, judicials, policials i socials per a eradicar aquesta xacra.

Això no obstant, el problema continua existint i cada any sentim notícies relacionades amb la mort de dones a mans de les seves parelles o exparelles.

L'Ajuntament de Palma vol un model de convivència basat en el respecte i la col·laboració entre dones i homes. Per això té com a objectiu prioritari desenvolupar actuacions destinades a la prevenció, l'eradicació, la protecció i l'atenció integral a les persones que pateixen violència de gènere.

En aquest sentit l'Ajuntament manté diferents línies d'actuació:

- atenció social a les víctimes de violència de gènere
- atenció psicoeducativa als fills i filles de les víctimes de violència de gènere
- atenció reeducativa a les persones agressores
- acolliment a les víctimes i els seus fills i filles que han hagut d'abandonar el seu domicili
- protecció i seguretat de les víctimes

Els serveis que treballen aquests línies d'actuació estan integrats en el sistema de gestió de qualitat de l'Ajuntament mitjançant la *Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere*, que defineix la responsabilitat municipal envers les víctimes, els seus infants i les persones agressores que volen canviar.

A aquests serveis també s'hi han de sumar les actuacions preventives que es realitzen des de l'Ajuntament de Palma mitjançant la formació i la sensibilització.

L'atenció a la violència de gènere requereix un abordatge integral. Per a millorar l'eficàcia del sistema és necessari que els diferents serveis d'atenció i protecció implicats treballin coordinadament, comparteixin la informació, avaluin els resultats i implementin les mesures correctores adients. Per això, i en el marc de les seves competències, els serveis municipals aposten per la coordinació interna i el treball en xarxa.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

En el programa d'actes de commemoració del 25 de novembre es presenta aquest informe de les actuacions sobre violència de gènere que du a terme l'Ajuntament de Palma.

L'informe s'estructura en dues parts. La primera és una aproximació a la magnitud del problema, amb un recull de dades sobre violència de gènere registrada, dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles, i dades procedents del Consell General del Poder Judicial sobre denúncies, delictes i ordres de protecció. La segona part presenta informació relativa a l'atenció específica dels diferents serveis municipals que atenen les víctimes de violència de gènere.

Les dades utilitzades per a elaborar aquest informe s'han obtingut de les següents fonts d'informació:

- Consell General del Poder Judicial
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat
- serveis municipals d'atenció a víctimes de violència de gènere
- Carta de compromisos de l'Ajuntament de Palma

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

2. Metodologia

L'informe d'actuacions sobre violència de gènere a l'Ajuntament de Palma es divideix en dues parts. A la primera part, es presenten dades per a conèixer la magnitud del problema i a la segona part, ens dona informació de les persones ateses per violència de gènere en els diferents serveis municipals específics de l'Ajuntament de Palma.

Primera part: magnitud del problema

La informació que ens ofereix aquesta primera part de la memòria ens serveix per a fer una quantificació de la violència de gènere des d'un punt de vista judicial.

Així, aquesta part inclou informació sobre la quantitat de delictes ingressats, denúncies, ordres de protecció sol·licitades, mesures judicials i dones assassinades per violència de gènere. Aquestes dades ens permeten prendre consciència de la magnitud del problema de la violència de gènere a la nostra societat.

Les dades obtingudes del Consell General del Poder Judicial s'ofereixen a nivell de l'Estat espanyol, de les Illes Balears i del partit judicial de Palma. L'any d'estudi és el 2014 i les dades es presenten en sèries evolutives dels darrers cinc anys.

La informació de les dones assassinades per violència de gènere es presenta a nivell de l'Estat espanyol i de comunitats autònomes, i està actualitzada a 23 de novembre de 2015.

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

La segona part d'aquesta memòria es refereix a l'atenció realitzada des dels diferents serveis i programes municipals de l'Ajuntament de Palma.

Aquest apartat conté les dades referides al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (que inclou els programes d'atenció a víctimes de violència de gènere, als seus fills i filles i també a les persones agressores), el Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere, l'atenció realitzada des de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local, així com altres actuacions com les altes al fitxer de declaració voluntària de risc.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

També inclou informació de les accions de sensibilització i formació promogudes des del Pacte Palma contra la Violència de Gènere.

L'any de referència de les dades relacionades amb els serveis municipals específics és el 2014. Així mateix, també s'ofereix un avançament de dades parcials de l'atenció realitzada el 2015.

No obstant això, la dades referides a les accions formatives realitzades en el marc del Pacte Palma contra la Violència de Gènere pertanyen al curs escolar 2014-2015, arran de la temporalització d'aquesta activitat a través del programa d'activitats educatives "Palma Educa".

Variables del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es fa una breu explicació per a saber a què a ens referim quan parlem de les següents variables utilitzades per a explicar l'atenció realitzada des del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere i als tres programes que en formen part:

Expedients atesos: són tots els expedients en els quals s'ha treballat durant el període d'estudi. Es poden classificar en:

- Expedients oberts per 1a vegada: són els expedients nous oberts durant el període d'estudi.
- Expedients reoberts: són els expedients que ja s'havien tancat i que en el període d'estudi es tornen a obrir i es comença una nova atenció.
- Expedients arrossegats: són els expedients que s'havien obert abans que s'iniciàs el període d'estudi i en els quals es continua treballant.

Quan a la memòria ens referim a expedients nous oberts durant el 2014 es tindran en compte els oberts per 1a vegada i els reoberts.

Persones ateses: és el nombre total de persones que han estat ateses directament amb un pla de feina específic en algun dels programes del servei durant el període d'estudi. En aquest cas podem distingir entre:

- Persones ateses totals: és el total de persones ateses en el programa durant el període d'estudi, tant d'expedients nous oberts com d'expedients arrossegats.
- Persones ateses noves: són les incloses en els expedients nous oberts durant el període d'estudi i amb les quals, per tant, es comença a treballar a partir de les demandes que realitzin.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Demandes ateses: són les demandes d'intervenció ateses al servei. Es pot tractar de demandes d'acompanyament, d'informació, etc. A les dades disponibles distingim entre les demandes realitzades des de tots els expedients atesos i les realitzades des dels expedients nous oberts el 2014.

Perfil de les persones ateses als diferents programes: quan es defineix el perfil de les persones ateses a cadascun dels programes es fa referència als casos nous oberts (nous per 1a vegada + reoberts) durant el període d'estudi, així com a les noves persones ateses. Així el que s'obté són les característiques principals de les persones noves que entren als programes.

Fonts d'informació

Consell General del Poder Judicial. Aquesta font d'informació ens proporciona dades a tres nivells: estatal, autonòmic i del partit judicial de Palma.

El partit judicial de Palma agafa el nom del nostre municipi, tot i que inclou dades corresponents a persones residents a altres setze municipis. Aquests municipis són: Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i igualtat. S'hi recullen les dades de les víctimes mortals per violència de gènere.

Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere de l'Ajuntament de Palma. Aquests són els serveis de l'Ajuntament que atenen dones víctimes de violència de gènere, els seus fills/es i els agressors.

- Servei Municipal d'Atenció Integral de Violència de Gènere
- Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere
- Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)
- Pacte Palma contra la Violència de Gènere

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Primera part: Magnitud del problema

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

3. Quantificació de la violència de gènere

3.1. Delictes ingressats

Segons les dades publicades pel Consell General del Poder Judicial durant el 2014 al partit judicial de Palma ingressaren 3.086 delictes per violència sobre la dona. La xifra ha augmentat en 310 casos respecte dels delictes ingressats el 2013. Això suposa un augment de l'11,12% dels delictes respecte de l'any anterior.

Analitzant l'evolució del nombre de delictes ingressats podem observar com el 2014 tant al global de les Illes Balears com del partit judicial de Palma s'ha produït un augment d'aquests delictes, després d'un parell d'anys en què la tendència havia estat descendent.

Delictes ingressats per violència de gènere					
	2010	2011	2012	2013	2014
Espanya	139.522	141.228	136.720	130.270	130.064
Illes Balears	4.276	5.192	4.674	4.565	4.922
partit judicial de Palma ¹	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086

Font: Consell General del Poder Judicial

Tipologia dels delictes ingressats al partit judicial de Palma

El 2014, del total de delictes ingressats per violència sobre la dona la part més important, i amb molta diferència respecte de la resta, varen ser els delictes per lesions i maltractaments (representen el 82,18% de tots els delictes ingressats). En segon lloc hi ha els delictes contra la llibertat (7,26%), seguits dels delictes contra la integritat moral (5,83%).

¹ Les dades es corresponen al partit judicial de Palma, que inclou els municipis d'Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Palma, Puigpunyent, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

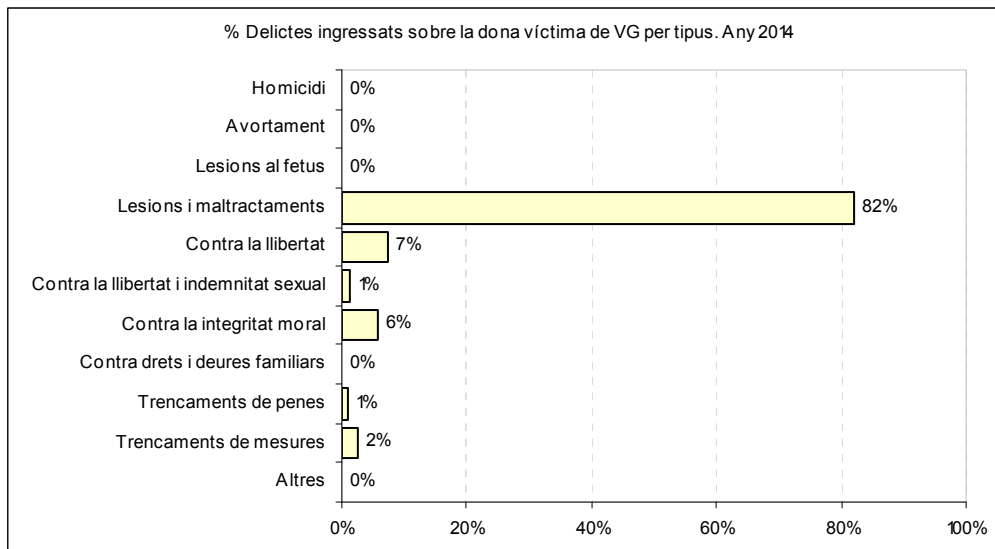

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Delictes ingressats per violència de gènere per tipus en el partit judicial de Palma					
	2010	2011	2012	2013	2014
Total	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086
Homicidi	1	6	2	4	1
Avortament	0	0	0	0	0
Lesions al fetus	0	0	0	0	0
Lesions i maltractaments	2.404	2.837	2.179	2.395	2.536
Contra la llibertat	362	781	508	128	224
Contra la llibertat i indemnitat sexual	13	27	25	17	38
Contra la integritat moral	0	70	130	71	180
Contra drets i deures familiars	14	7	84	0	0
Trencaments de penes	49	58	96	47	31
Trencaments de mesures	87	80	208	68	76
Altres	10	22	2	46	0

Font: Consell General del Poder Judicial

En comparació amb les dades de l'any 2013, en nombres absoluts augmenta el total de delictes, així com també els delictes de lesions i maltractaments, els delictes contra la llibertat i els delictes contra la integritat moral. Proporcionalment, els delictes contra la integritat moral² són els que augmenten en major proporció i passant de 71 casos el 2013 a 180 el 2014 (+153%). Per la seva banda, els delictes contra la llibertat³ augmenten en 96 casos, que representen un increment del 75%, mentre que el tipus de delicte més nombrós, el de lesions i maltractaments, augmenta en 141 casos, que representen un creixement del 6%.

Font: Consell General del Poder Judicial

² Els delictes contra la integritat moral són aquells en què s'infligeix a una persona un tracte degradant que deteriora la seva integritat moral. S'entén per integritat moral el dret d'una persona a ser tractada d'acord amb la seva dignitat, sense ser humiliada o vexada, siguin quines siguin les circumstàncies.

³ Els delictes contra la llibertat inclouen les detencions il·legals, les amenaces i les coaccions.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

3.2. Dones assassinades per violència de gènere

Lluny d'acabar amb aquesta xacra social, l'any passat oficialment el nombre de dones assassinades a l'Estat espanyol a mans de les seves parelles o exparelles va ser de 54, a les quals s'han d'afegir 4 menors. Per tant, parlaríem de 58 víctimes mortals. El 2015, fins a dia 23 de novembre ja comptabilitzam a l'Estat espanyol 48 dones mortes per violència de gènere, a les quals s'han d'afegir 3 menors assassinats, de manera que el 2015 hi ha un total de 51 víctimes mortals oficials.

En el cas de les Illes Balears, l'any 2014 es comptabilitzen 3 dones assassinades per violència de gènere a l'àmbit de la parella o exparella (un cas més que el 2013). El 2015 (fins dia 23 de novembre) s'ha comptabilitzat una dona assassinada.

Dones assassinades per violència de gènere per comunitats autònomes								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Total	76	56	73	61	52	54	54	48
Andalusia	9	14	17	16	8	11	10	10
Aragó	1	0	2	2	1	2	0	0
Astúries	1	0	5	2	1	1	0	2
Illes Balears	1	1	2	1	2	2	3	1
Canàries	5	5	7	3	2	2	1	2
Cantàbria	0	0	0	0	0	1	0	1
Castella i Lleó	6	1	4	2	2	4	3	2
Castella-la Manxa	3	1	3	1	4	4	0	1
Catalunya	10	10	12	9	13	4	12	6
Com. Valenciana	10	9	8	8	6	9	7	9
Extremadura	0	1	1	0	1	1	0	1
Galícia	7	3	2	3	4	3	6	6
Madrid	11	5	7	9	6	9	7	3
Múrcia	4	2	1	2	0	0	0	1
Navarra	3	0	0	1	0	0	0	0
País Basc	3	2	2	2	2	1	3	3
La Rioja	2	1	0	0	0	0	0	0
Ceuta	0	1	0	0	0	0	0	0
Melilla	0	0	0	0	0	0	2	0

Font: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat

(*) Dades fins el 23 de novembre

No obstant això, a part de les dades oficials recollides pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, col·lectius feministes recullen estadístiques amb unes xifres més elevades. Si analitzam les dades del web www.femicidio.net,⁴ el

⁴ Aquest domini pertany a Otro Tiempo, una associació civil sense ànim de lucre que té com a missió treballar en la construcció d'una societat igualitària (amb la sensibilització i l'eradicació de la violència de gènere), sostenible i diversa culturalment i social.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

2014 es poden comptabilitzar 71 víctimes assassinades per violència de gènere i el 2015 les víctimes mortals ja serien 67.⁵

De les 71 víctimes per violència de gènere de 2014 recollides al web esmentat anteriorment, 58 són dones víctimes de violència de gènere, 6 menors i 7 persones assassinades per connexió amb una víctima, les quals no formen part de les xifres oficials (habitualment es tracta de familiars o actuals parelles d'una víctima de violència de gènere).

Aquestes diferències en les xifres es pot explicar perquè al web www.femicidio.net, a més de tenir en compte les dades oficials també es compten els assassinats en investigació per part del Ministeri, així com les víctimes que estaven relacionades amb dones assassinades per violència de gènere, que no es tenen en compte a les estadístiques oficials.

3.3. Denúncies per violència de gènere

El 2014, a l'Estat espanyol es varen interposar 126.742 denúncies, 1.848 més que el 2013. Aquesta tendència també es reproduïx a l'àmbit de les Illes Balears i al partit judicial de Palma, on el 2014 hi ha lleugers augments en el nombre absolut de denúncies presentades per violència de gènere. Aquestes xifres trenquen la tendència descendent des de l'any 2011.

Denúncies per violència de gènere					
	2010	2011	2012	2013	2014
Espanya	134.105	134.002	128.543	124.894	126.742
Illes Balears	4.231	4.417	4.739	4.372	4.687
partit judicial de Palma	2.849	3.071	3.045	2.542	2.691

Font: Consell General del Poder Judicial

Taxa de denúncies per cada 10.000 dones

Si analitzam el nombre de denúncies a partir de la taxa de denúncies per cada 10.000 dones podem comprovar com el 2014 el nombre es manté bastant estable al conjunt de l'Estat espanyol i és pràcticament igual a la taxa de l'any anterior.

Per la seva banda, el 2014 les Illes Balears presenten una taxa de 85 denúncies per cada 10.000 dones. Respecte de l'any anterior s'ha produït un augment de 7 denúncies per cada 10.000 dones, i s'ha torna a nivells del 2012.

⁵ El recompte no inclou la dada de les dones assassinades per violència familiar, que seria d'11 el 2014 i 17 el 2015. En molts d'aquests casos es tracta d'un fill que assassina sa mare.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Així mateix, el 2014 les Illes Balears novament són la província amb la taxa més elevada de tot l'Estat espanyol.

En el cas del partit judicial de Palma, el 2014 la taxa era de 91 denúncies per cada 10.000 dones i superava la taxa global de les Illes Balears i d'Espanya en 6 i 38 denúncies per cada 10.000 dones, respectivament. En relació amb l'any anterior al partit judicial de Palma hi ha un increment de 5 denúncies per cada 10.000 dones.

Taxa de denúncies per violència de gènere per cada 10.000 dones					
	2010	2011	2012	2013	2014
Espanya	56	56	54	52	53
Illes Balears	77	80	85	78	85
partit judicial de Palma	97	104	103	86	91

Font: Consell General del Poder Judicial

3.4. Ordres de protecció

El 2014, a tot l'Estat espanyol es varen sol·licitar 33.167 ordres de protecció, fet que suposa un lleuger augment respecte de l'any anterior (+336 sol·licituds). Això trenca la tendència dels darrers anys, en què ha anat descendint progressivament el nombre d'ordres de protecció sol·licitades.

A les Illes Balears i a l'àmbit del partit judicial de Palma el 2014 va continuar l'evolució descendent de sol·licituds. Des de l'any 2010 el descens ha estat de devers el 50% en ambdós casos: de 1.268 a 567 sol·licituds a les Illes Balears i de 430 a 215 al partit judicial de Palma.

Entre el 2013 i 2014 el descens de sol·licituds també és destacat. A les Illes Balears hi va haver una davallada de 140 sol·licituds (-19,80%) i al partit judicial de Palma la reducció fou de 29 sol·licituds (-11,88%).

Ordres de protecció sol·licitades per violència de gènere per sexe i nacionalitat						
		2010	2011	2012	2013	2014
Illes Balears	Total	1.268	831	830	707	567
	Víctima, dona espanyola major d'edat	807	512	486	424	339
	Víctima, dona espanyola menor d'edat	7	2	1	2	0
	Víctima, dona estrangera major d'edat	454	315	330	281	226
	Víctima, dona estrangera menor d'edat	0	2	13	0	2
	Denunciat, home espanyol	852	501	485	415	310
	Denunciat, home estranger	416	330	345	292	257
partit judicial de Palma	Total	430	391	370	244	215
	Víctima, dona espanyola major d'edat	256	266	241	162	137
	Víctima, dona espanyola menor d'edat	3	1	0	0	0
	Víctima, dona estrangera major d'edat	171	124	118	82	78
	Víctima, dona estrangera menor d'edat	0	0	11	0	0
	Denunciat, home espanyol	265	263	238	163	127
	Denunciat, home estranger	165	128	132	81	88

Font: Consell General del Poder Judicial

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Segons el perfil de la víctima

El 2014, en 339 dels casos (60%) en què a les Illes Balears es va sol·licitar una ordre de protecció la víctima era una dona espanyola major d'edat, i en 226 (40%) era estrangera. Revisant l'evolució de les dades durant els darrers cinc anys podem observar com, tot i el descens generalitzat dels nombres absoluts en tots els casos, augmenta lleugerament la proporció de dones estrangeres majors d'edat que sol·liciten ordre de protecció, en detriment de la dona espanyola.

A l'àmbit del partit judicial de Palma, el 2014 les ordres de protecció també varen ser sol·licitades, majoritàriament, per dones espanyoles majors d'edat (137, que representen el 64% de les sol·licituds). No obstant això, l'evolució de les dades de bell nou ens mostra com la proporció de sol·licituds de dones espanyoles s'ha anat reduint els darrers anys.

Segons el perfil del denunciat

El 2014, a l'àmbit de les Illes Balears i del partit judicial de Palma les sol·licituds d'ordre de protecció tenen majoritàriament com a denunciat un homes espanyol (54% i 59%, respectivament). Això no obstant, igual que passa amb les víctimes els darrers anys s'observa una tendència descendent d'aquest perfil i un augment de la proporció de sol·licituds d'ordres de protecció en què el denunciat és un home estranger.

Una vegada vista l'evolució al llarg dels darrers anys dels perfils de les dones víctimes i del denunciat a les sol·licituds d'ordres de protecció, tant a les Illes Balears com a l'àmbit del partit judicial de Palma, constatem que són molt similars les dades de dones i homes per nacionalitat (espanyola o estrangera). Tot i que no disposam de la informació per a confirmar-ho, això ens fa pensar que és molt possible que en la majoria dels casos es tracti de parelles o exparelles en què tots dos, tant la dona com l'home, siguin espanyols o bé tots dos estrangers.

Segons la relació entre la víctima i el denunciat

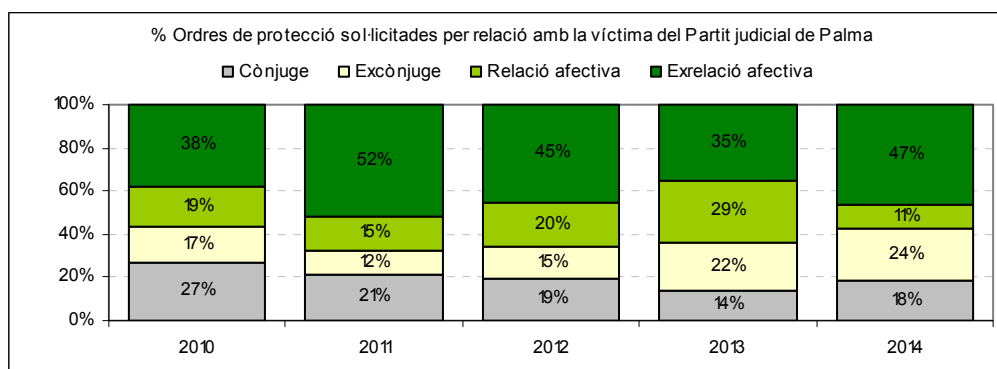
Si analitzam les sol·licituds d'ordres de protecció en funció de la relació entre la víctima i el denunciat, observam com els darrers anys a l'àmbit del partit judicial de Palma predominen les sol·licituds en els casos en què la relació de parella ja ha finalitzat. El 2014 un 71% de les ordres es varen sol·licitar quan havia finalitzat la relació (en el 47% dels casos es tracta d'exrelació afectiva i en el 24%, d'excònjuge). Aquesta dada és un 14% superior a la de 2013.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Ordres de protecció sol·licitades per violència de gènere segons relació del denunciat amb la víctima. partit judicial de Palma.					
	2010	2011	2012	2013	2014
Total	430	391	370	244	215
Cònjuge	117	82	71	33	39
Excònjuge	71	46	57	54	52
Relació afectiva	80	60	74	71	24
Exrelació afectiva	162	203	168	86	100

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

Pel que fa a la naturalesa de la relació de parella (relació afectiva o matrimoni), s'observa com des de l'any 2011 es va incrementant el percentatge de sol·licituds d'ordres de protecció quan la relació és de matrimoni, ja sigui quan encara existeix o quan ja ha finalitzada. Del 2013 al 2014 s'ha passat del 36% al 42% dels casos (amb predomini dels casos que es produeixen quan la relació ja ha finalitzada).

3.5. Mesures judicials

Aquest apartat recullen les dades de mesures judicials de protecció, de naturalesa penal i civil, dictades en casos de violència de gènere. Aquestes mesures judicials es poden dictar tant si hi ha ordre de protecció com si no n'hi ha.

El 2014, al partit judicial de Palma es dictaren 460 mesures de natura penal i 80 de natura civil. Això suposa, en ambdós casos, una baixada respecte de l'any anterior i dona continuat al descens iniciat en anys anteriors.

En el cas de les mesures de natura penal, les més freqüents són les que prohibeixen que l'agressor es comuniqui amb la víctima (representen el 40% de les mesures). En segon lloc hi ha les mesures d'allunyament, que representen al voltant d'un 30%. Aquestes dades mostren un canvi de tendència que s'havia repetit els darrers dos anys, en què la mesura penal més freqüent era la d'allunyament.

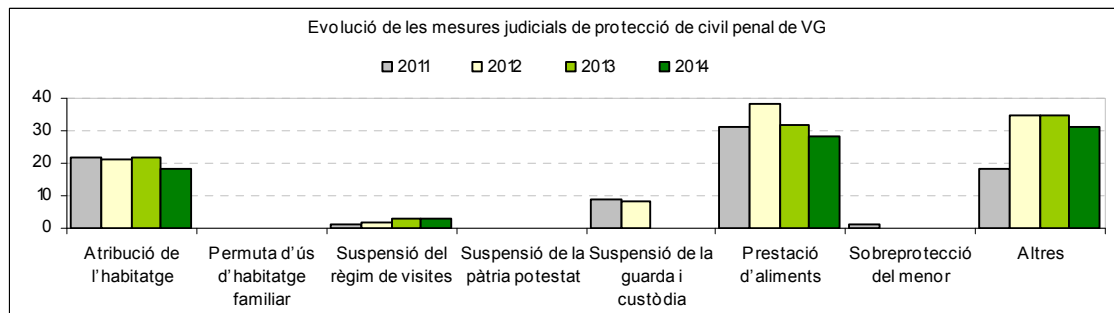
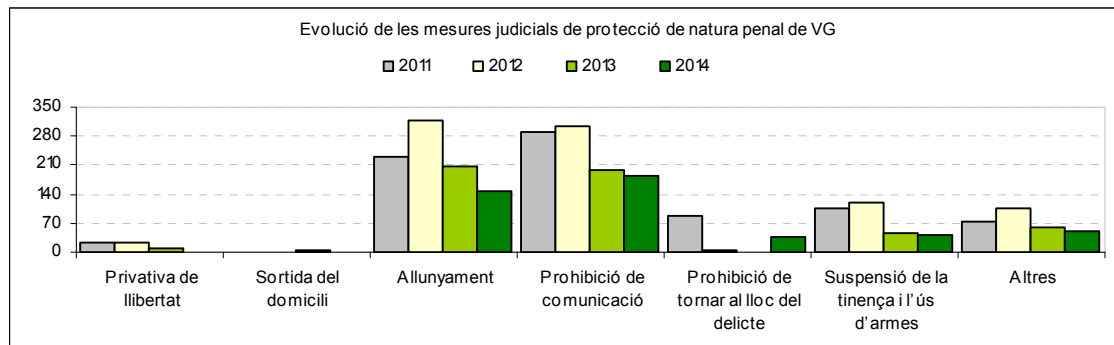

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Les mesures judicials de natura civil se centren bàsicament en dos aspectes. El 2014 la més freqüent és la de prestació d'aliments, seguida per la d'atribució de l'habitatge. Aquesta tendència és la que s'ha produït els darrers anys.

Mesures judicials de protecció per violència de gènere al partit judicial de Palma					
	2010	2011	2012	2013	2014
Total de naturalesa penal	804	812	873	529	460
Privativa de llibertat	20	25	23	9	1
Sortida del domicili	7	0	0	3	0
Allunyament	343	231	318	209	149
Prohibició de comunicació	340	290	303	200	184
Prohibició de tornar al lloc del delictes	6	89	3	0	35
Suspensió de la tinença i l'ús d'armes	84	104	118	47	42
Altres	4	73	108	61	49
Total de natura civil	124	82	104	92	80
Atribució de l'habitatge	35	22	21	22	18
Permuta d'ús d'habitatge familiar	0	0	0	0	0
Suspensió del règim de visites	6	1	2	3	3
Suspensió de la pàtria potestat	0	0	0	0	0
Suspensió de la guarda i custòdia	20	9	8	0	0
Prestació d'aliments	41	31	38	32	28
Sobreprotecció del menor	1	1	0	0	0
Altres	21	18	35	35	31

Font: Consell General del Poder Judicial

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere

L'Ajuntament de Palma vol treballar per una ciutat sense violència de gènere i amb una atenció integral i de qualitat a les persones que la pateixen. Per això des de fa uns anys està implantant un model de gestió de qualitat basat en la millora contínua, que ens permet utilitzar nous mètodes per a servir millor els ciutadans i les ciutadanes, d'una manera més eficaç, eficient i moderna.

L'atenció integral a les víctimes de violència de gènere i el treball per a eradicar la violència s'han d'entendre en el marc de la col·laboració i la complementació amb la xarxa de serveis més àmplia. Per això l'Ajuntament ha de vetllar per a mantenir i reforçar els vincles que possibilitin aquest treball en xarxa, ja que és la suma d'esforços el que propiciarà l'avanç.

Aquest marc es desplega i concreta a través de les cartes de compromisos municipals. Fins a l'any 2013 a l'Ajuntament de Palma hi havia dues cartes de compromisos referides a la violència de gènere. Una d'aquestes cartes estava adscrita a l'Àrea Delegada de Benestar Social i Igualtat i l'altra era de la Unitat Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA), adscrita a l'Àrea de Seguretat Ciutadana. Des de l'any 2014 es disposa d'una nova i única carta de compromisos: la **Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere**. En aquesta carta conflueixen les dues anteriors i s'hi dóna resposta a les necessitats de les víctimes de violència domèstica i de gènere a través de les següents unitats responsables:

- Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere
- Servei d'Acolliment a Víctimes de Violència de Gènere
- Policia Local

A continuació s'inclou l'enllaç a través del qual es pot accedir al tríptic i al quadre de comandament dels indicadors de qualitat de la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere.

http://www.palmademallorca.es/porta/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fdes_d4_v1.jsp&contenido=42813&tipo=6&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=ca&codMenu=1655&codMenuPN=1905

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Per tant, el 2014 és el primer any en què es posa en funcionament aquesta nova carta de compromisos. Tot seguit es recullen les dades més significatives de la nova Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, que substitueix les dues cartes de compromisos anteriors.

4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere

La Carta de compromisos compta amb el certificat AENOR i amb ella el que es pretén és:

- Definir i difondre les línies d'intervenció dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, així com els compromisos assolits per a dur-les a terme.
- Fer que sigui el punt de trobada entre persones usuàries i professionals, propiciant així la participació i l'intercanvi per a aconseguir que l'oferta doni resposta a les necessitats reals.
- Impulsar la millora contínua dels serveis per a oferir una atenció integral, especialitzada i de qualitat a les víctimes de violència domèstica i de gènere.
- Prevenir i pal·liar, en la mesura que sigui possible, les situacions de violència domèstica i de gènere, assistint les víctimes de forma integral, com també disminuir la victimització secundària.
- Fer un seguiment del grau de compliment dels compromisos de la Carta i comunicar-ne els resultats.

Resultats obtinguts:

Com s'ha comentat anteriorment, el 2014 és el primer de posada en pràctica d'aquesta carta de compromisos. Aquest any també es va incorporar a la carta el Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere (SAM – VVG). Per tant, la valoració que es fa d'aquest Servei es troba en una fase prèvia a la resta de serveis i es mesuren uns indicadors de garanties. Aquests indicadors són els que permetran definir els compromisos de qualitat del servei que s'han incorporat a partir de 2015 a la Carta de compromisos.

Així, el 2014 es varen valorar els compromisos de qualitat assumits pel Servei Municipal Integral d'Atenció a la Violència de Gènere i per la Policia Local. Els compromisos assumits a la Carta de compromisos s'han complert i a l'auditoria externa realitzada es destaca aquest fet, així com la millora en la traçabilitat de dades d'ambdós serveis.

A continuació es presenten els principals resultats obtinguts:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere		
Servei municipal d'atenció integral a la violència de gènere	El temps d'espera entre la demanda i l'atenció no va superar els 3 dies hàbils en el 90% de les demandes i, en el 10% restant, no va superar els 6 dies hàbils: 100% dels casos.	Grau de satisfacció <ul style="list-style-type: none">- La valoració global del servei és de 9,31 punts, és a dir, com els anys anteriors els nivell de satisfacció és molt a prop de l'excel·lència.- El resultats obtinguts ens constaten que la línia de feina del servei respon a les expectatives de les persones ateses. Els aspectes més ben valorats són: l'atenció del servei, amb una valoració mitjana de 9,28 punts.- Les instal·lacions, amb una valoració mitjana de 9,26; la capacitat de resposta, amb una mitjana de 9,08; i l'accessibilitat, amb una mitjana de 8,83.
	Disponibilitat d'acompanyament en el 100% de casos a interposar denúncia, dins l'horari d'atenció del servei.	
	La valoració de les demandes d'atenció terapèutica per a les persones víctimes i els seus fills i filles es va fer en un termini no superior a 15 dies hàbils en el 100% dels casos.	
	Es va donar resposta a totes les demandes d'atenció de les persones agressores en un termini inferior a 5 dies hàbils en el 100% dels casos.	
Policia Local	El 97,58% de les demandes d'auxili al 092 s'atenen abans de 9 minuts	Grau de satisfacció <ul style="list-style-type: none">- El 98,33% de les persones enquestades mitjançant un sondeig telefònic, un mes després d'interposar una denúncia, tenen una opinió favorable sobre l'atenció rebuda.
	El 98,81% de les assistències psicològiques en situació de crisi s'atenen abans de 30 minuts.	
	S'assigna un/a agent tutor/a en el 100% de les víctimes que ho requereixen.	
	Els resultats dels compromisos assumits per la Policia Local son molt positius. Els indicadors superen àmpliament els ítems establerts a la Carta de compromisos.	

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

El Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere està subdividit en tres programes:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere (mentories)
- Programa d'atenció a persones agressores

Forma de gestió:

Aquest servei és de titularitat municipal i és gestionat mitjançant contractació externa per la Fundació IReS - Institut de Reinserció Social.

5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es presenten unes dades generals de l'atenció realitzada durant el 2014 al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere.

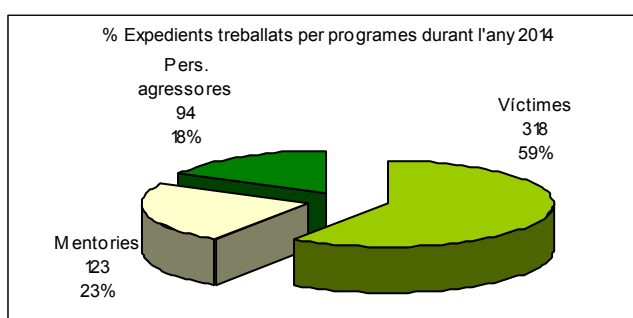
Dades d'atenció generals. Any 2014				
	Total	Programa víctimes	Programa mentories	Programa pers. agressores
Expedients atesos	492	318	123	94
Expedients oberts per 1a. vegada	252	186	58	32
Expedients reoberts	13	7	4	2
Expedients arrossegats	227	125	61	60
Expedients tancats	128	68	41	22
Persones ateses totals	694	320	268	120
Persones ateses noves		197	130	47
Dones		193	62	13
Homes	361	0	0	34
Fills/filles		2	68	-
Altres		2	-	-
Demandes ateses del total d'expedients	504	392	73	39
Demandes ateses dels expedients nous	393	298	61	34

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

El 2014 es varen atendre un total de 492 expedients, repartits entre els tres programes que formen part del Servei, distribuïts de la següent manera:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere: 318 (59% dels expedients)
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere (mentories): 123 (23% del expedients)
- Programa d'atenció a persones agressores: 94 (18% dels expedients)

Si sumam els expedients de cadascun dels programes obtindrem un total superior al total d'expedients del servei. Això es produeix perquè un expedient es pot treballar des de més d'un dels projectes (i al total només es comptabilitza una vegada).

Al quadre que es presenta a continuació hi ha la distribució d'expedients segons els programes en els quals estaven donats d'alta el 2014. La combinació que es repeteix amb més freqüència és la que inclou el Programa de víctimes de violència de gènere i el Programa d'atenció a fills i filles (mentories), amb un total de 41 expedients durant el 2014.

Nre. d'expedients treballats per programes durant l'any 2014	
	Total
Total	492
Victimes	276
Mentories	81
Pers. agressores	92
Victimes-mentories	41
Victimes-pers. agressores	1
Mentories-pers. agressores	1

Dels 492 expedients, 265 varen ser oberts el 2014: 193 es varen treballar al programa de víctimes, 62 al programa de mentories amb els fills/es i 34 al de persones agressores.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Així mateix, en aquest període també es varen tancar 128 expedients: 68 al programa de víctimes, 41 al de mentories i 22 al de persones agressores.

Pel que fa a les persones ateses durant el 2014, al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere es varen atendre 694 persones: 320 varen passar pel programa d'atenció a víctimes; 268, pel Servei d'Atenció a Fills i Filles de les Víctimes (mentories), i 120, pel Programa de persones agressores (que inclou víctimes i, en alguns casos, parelles o exparelles).

Als expedients oberts el 2014 es varen atendre 361 persones: 197 al Programa de víctimes, 130 al Programa d'atenció a fills i filles i 47 al Programa de persones agressores.

Pel que fa a les demandes ateses, aquestes poden ser molt diverses. Pot tractar-se d'acompanyament a algun altre servei, demandes de suport i/o tractament, sol·licitud d'informació de recursos o serveis o també demandes de tractaments individuals i/o grupals. El 2014 es varen atendre 504 demandes, de les quals 393 eren demandes d'expedients nous oberts el 2014. El gruix d'aquestes demandes provenia del Programa d'atenció a les víctimes de violència de gènere, en què es varen atendre 392 demandes, de les quals 298 eren noves. Això és normal si tenim en compte que en aquest programa es concentra gairebé el 60% del expedients atesos durant l'any.

5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)

Línia d'intervenció/objectius

La finalitat del Programa és prestar atenció social a dones víctimes de violència de gènere del municipi de Palma, des d'una perspectiva integral i en xarxa.

Els serveis que s'ofereixen són:

- **Informació, orientació i assessorament** a víctimes de violència de gènere i als professionals que les atenen en temes de violència de gènere.
- **Servei d'acompanyament** personalitzat a les víctimes en les gestions vinculades a la seva situació i al seu seguiment.
- **Servei de teleassistència mòbil** que ofereix atenció, seguretat i protecció les 24 hores del dia a les víctimes amb ordre de protecció (ATENPRO).

L'equip està format per dues treballadores socials, dues monitores d'acompanyament i una auxiliar informadora.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Dades d'atenció el 2014

El 2014, al Programa d'atenció integral de víctimes de violència de gènere es varen atendre 318 expedients, amb un total de 320 persones.

Pel que fa a les altes al Programa d'atenció a les víctimes de violència de gènere, el 2014 es varen obrir 193 expedients (186 eren expedients oberts per primera vegada i 7 eren expedients atesos anteriorment i que es varen reobrir). Quant a les persones ateses noves durant aquest any, varen ser 197: 193 eren dones víctimes de violència de gènere i la resta eren fills o filles, o bé tenien una altra relació amb la víctima.

En relació amb les demandes de les víctimes de violència de gènere ateses, el 2014 es varen realitzar 363 acompanyaments i es varen atendre 129 persones. Aquests acompanyaments poden ser diversos: fer gestions, anar a serveis d'informació, a serveis d'assistència, a posar denúncies, a jutjats, etc.

Dades d'atenció				
	2011	2012	2013	2014
Acompanyaments realitzats	252	340	432	363
Persones acompanyades	116	101	170	129
ATENPRO tramitats (nous)	26	54	43	77
Persones amb ATENPRO	118	124	72	109
Professionals assessorats	17	12	11	18

Si comparam les dades d'acompanyaments realitzats el 2014 amb les de l'any anterior observam que hi ha un descens, ja que el 2013 es varen realitzar 432 acompanyaments a 170 persones. No obstant això, el 2014 es va continuar a nivells més elevats que en el 2011 i 2012.

Així mateix, des del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere també es tramiten altes al Servei de Teleassistència Mòbil d'Atenció i Protecció per a Víctimes de Violència de Gènere (ATENPRO) que gestiona Creu Roja. Quan es realitza una alta a l'ATENPRO des del Servei de Víctimes de Violència de Gènere es fa un seguiment d'aquestes persones.

El 2014 es varen tramitar 77 altes noves a l'ATENPRO, de manera que a finals de 2014 hi havia 109 persones usuàries d'aquest servei.

Si comparam el nombre d'altes de 2014 amb les de l'any anterior podem observar que es produeix un augment important. El 2013 el nombre d'altes va ser de 43 (per 77 del 2014) i el nombre total de persones usuàries del servei va ser de 72 (per 109 de 2014).

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Perfil de les persones noves ateses el 2014

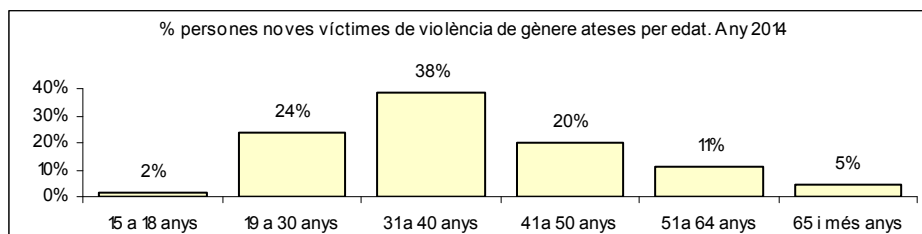
A continuació es presenta el perfil de les persones ateses al Programa d'atenció a víctimes de violència de gènere a partir de diferents variables:

En relació amb el perfil d'edat de les víctimes de violència de gènere ateses per primera vegada el 2014, la franja d'edat majoritària és la que va dels 31 als 40 anys, amb un total de 74 dones (38% de les dones noves ateses). A continuació hi ha la franja que va dels 19 als 30 anys, amb 46 dones (24%), seguida del grup de 41 a 50 anys (20%).

La mitjana de les dones noves ateses el 2014 és de 38,77 anys. Tot i que la mitjana d'edat és gairebé un any superior a la del 2013 (que era de 37,8 anys), constatarem com es consolida el grup d'edat de 31 a 40 anys com el més freqüent, però va guanyant importància el grup de dones d'edats més joves.

Tot i que no sigui un grup nombrós, destaquen també les tres dones que han estat ateses i que tenen entre 15 i 18 anys, ja que és un indicatiu que la violència de gènere és present també en edats joves, tot just a les primeres experiències afectives.

Nombre de persones noves víctimes de violència de gènere ateses per grup d'edat		
	2013	2014
Total	192	193
15 a 18 anys	2	3
19 a 30 anys	43	46
31 a 40 anys	66	74
41 a 50 anys	49	39
51 a 64 anys	16	22
65 anys i més	3	9
Desconeguda	13	0

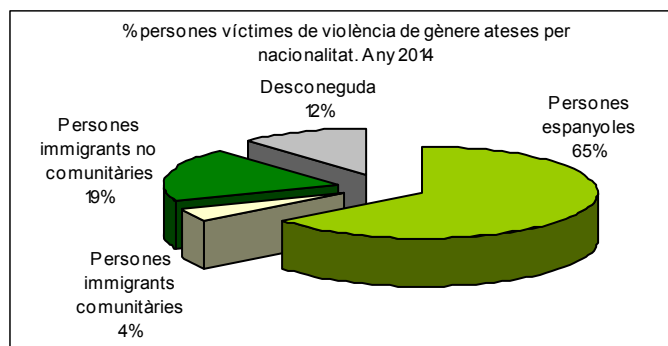

Pel que fa a la nacionalitat de les víctimes noves ateses al Servei el 2014, un 65% són espanyoles i aproximadament un 20% són estrangeres extracomunitàries.

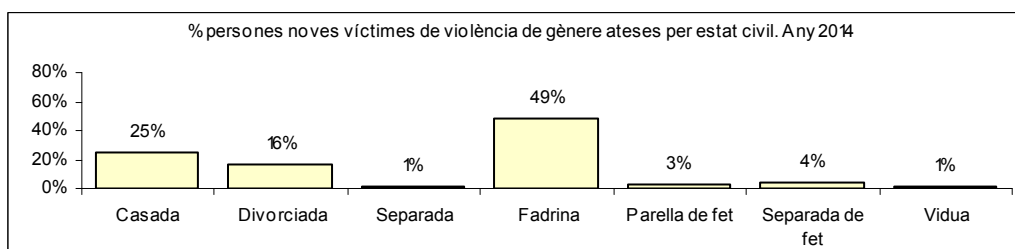
PACTE PALMA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Nombre de persones noves víctimes de violència de gènere ateses per nacionalitat		
	2013	2014
Total	192	193
Persones espanyoles	124	125
Persones immigrants comunitàries	18	8
Persones immigrants no comunitàries	45	37
Desconeguda	5	23

Pel que fa a l'estat civil de les víctimes noves ateses el 2014 només es disposa d'informació del 35% dels casos. Del total de persones de les quals coneixem l'estat civil, el 49% són fadrines. Les segueixen les casades, que representen un 25% de les dones de les quals disposam d'informació, i un 16% són divorciades.

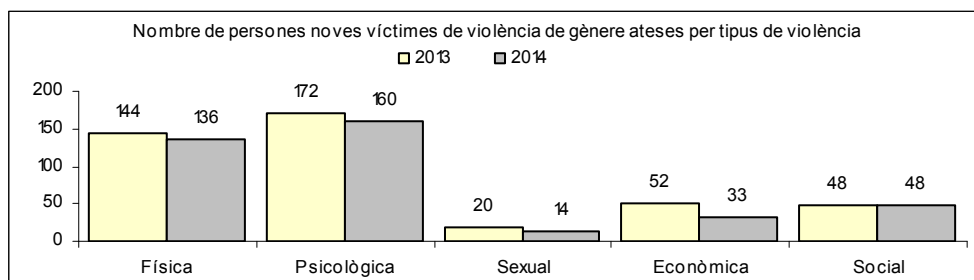
Així i no obstant, com hem dit anteriorment el percentatge de dades recollides és baix i la distribució de dones segons estat civil pot variar si augmenta la disponibilitat de dades.

Respecte de la tipologia de violència que han patit les víctimes noves ateses el 2014, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Habitualment la violència no té una única forma, sinó que es combinen dos o més tipus de violència en una mateixa víctima.

PACTE PALMA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

De les 193 víctimes noves ateses el 2014, 160 varen ser víctimes de violència psicològica (aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc.). Això suposa un lleuger descens respecte de l'any anterior. En segon lloc se situa la violència física, que afecta 136 de les víctimes de 2014 i que, tot i ser la més visible, no és la més freqüent. Aquesta violència pot adquirir diferents formes com cops, empentes, cremades, limitar els moviments, etc.

A molta distància trobam els casos de violència social (amb 48 víctimes), econòmica (33 víctimes) i sexual (14 casos). La violència social és aquella en què l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima aïllant-la del seu entorn; a la violència econòmica l'agressor controla l'accés i/o ús de diners a la víctima, i la violència sexual es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques.

De les 193 víctimes noves ateses el 2014 n'hi ha 80 que tenen mesures judicials amb el seu agressor.

Les mesures judicials d'aquestes 80 dones víctimes poden ser: ordres de protecció, ordres d'allunyament, sentències condemnatòries per violència de gènere, mesures de prohibició amb la víctima i, en menor mesura la interlocutòria de presó de l'agressor.

Mesures judicials de les persones víctimes de violència de gènere ateses. Any 2014	
Allunyament	37
Interlocutòria de presó	3
Comunicació	30
Ordres de protecció a favor de la víctima	45
Sentència condemnatòria per violència de gènere	32

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5.1.3. Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere (mentories)

Línia d'intervenció/objectius

Des del Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere s'ofereix atenció psicosocial als fills i les filles de víctimes de violència de gènere intrafamiliar.

L'objectiu principal d'aquest Programa és ajudar els fills i filles a identificar models materns i paterns positius que permetin construir noves formes de relació, i evitar així el cicle repetitiu de la violència afavorint nous models i patrons de relació basats en la no-violència i que fomentin la igualtat.

El Programa està organitzat des d'una perspectiva de treball triple:

- Treball en grup: sessions d'una durada d'hora i mitja on s'agrupen els i les participants per franges d'edat (4-9 anys, 10-14 anys i 15-18 anys). El nombre de sessions per grup és de 20.
- Treball individual: tutories individualitzades per als casos en què siguin més necessaris l'ajuda i el suport personalitzat.
- Treball interfamiliar: sessions grupals, d'una durada d'hora i mitja, de suport a les mares o els tutors per a facilitar la comprensió dels canvis que farà l'infant i així poder ajudar-lo en la seva recuperació.

L'equip d'atenció està integrat per dos professionals de psicologia (una psicòloga i un psicòleg infantil) i una educadora social. Aquestes professionals també compten amb el suport d'una tècnica d'administració i d'una cap de projecte.

Dades d'atenció del 2014

Al Programa d'atenció a fills i filles de víctimes de violència de gènere, durant el 2014 es varen atendre 123 expedients, amb una atenció a 268 persones.

El 2014 es varen rebre un total de 73 noves sol·licituds d'atenció al servei, que suposen un descens respecte del 2013, en què se'n varen rebre 102.

Del total de sol·licituds rebudes el 2014 finalment es varen obrir 62 expedients nous (58 es varen obrir per primera vegada i 4 eren expedients reoberts).

En aquests expedients oberts el 2014 es varen atendre 130 persones noves, 62 de les quals eren mares i 68, els seus fills i filles.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Usuaris amb expedient obert en el Programa de mentories		
	2013	2014
Total	146	130
Menors	64	68
Persona tutora referent	Dones	62
	Homes	0

A més de les dades d'atenció esmentades anteriorment, també hi ha persones que són beneficiàries indirectes del servei i que no consten al còmput del nombre persones ateses. Aquestes són:

- Germans i germanes dels menors però que no han participat al Programa. El 2014 hi va haver 34 germans i germanes nous, 21 dels quals estaven en edat de ser atesos al Programa però no varen rebre atenció, i 13 germans/nes es trobaven fora de l'edat d'atenció (menors de 4 anys o majors de 18).

Per tant, un total de 164 persones noves, entre beneficiàries directes i indirectes, que el 2014 s'incorporen al Programa d'atenció a fills/es de víctimes de violència de gènere.

Perfil de les persones noves ateses el 2014

Perfil dels fills i filles nous atesos

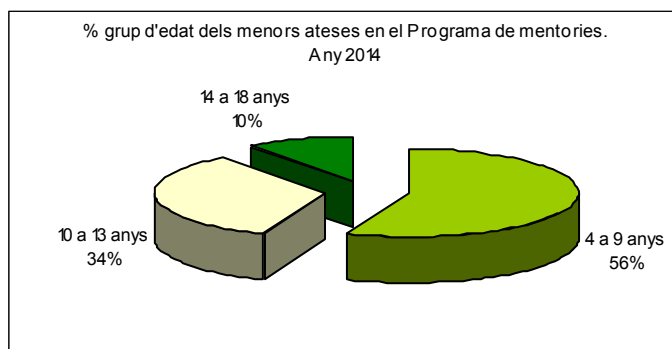
Com ja s'ha comentat anteriorment, el 2014 es varen atendre 68 menors nous, fills i filles de víctimes de violència de gènere.

En relació amb el perfil d'aquests menors, un 56% tenien entre 4 i 9 anys i un 34%, entre 10 i 13 anys. Les dades per sexes segueixen una tendència molt similar en tots els grups, en què aproximadament dos de cada tres menors eren nins i només un terç, nines.

Edat dels menors atesos en el Programa de mentories. Any 2014			
	Total	Nines	Nins
Total	68	22	46
4 a 9 anys	38	11	27
10 a 13 anys	23	9	14
14 a 18 anys	7	2	5

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Pel que fa a la nacionalitat dels menors atesos nous, cal esmentar que aquests majoritàriament tenien nacionalitat espanyola: 56 dels 68 menors atesos, la qual cosa representa un 82% del total.

Nacionalitat dels menors atesos en el Programa de mentories. Any 2014			
	Total	Nines	Nins
Total	68	22	46
Espanyola	56	18	38
Estrangera comunitària	2	0	2
Estrangera no comunitària	3	2	1
Desconeguda	7	2	5

Perfil de l'adult referent dels menors

Quant a l'adult referent dels menors, el 2014 es varen atendre 62 persones noves, les quals eren mares.

Pel que fa al perfil de les mares per edats, més del 50% tenen entre 31 i 40 anys (36 de 62 casos). El segon grup d'edat més freqüent és del 41 a 50 anys, amb 14 casos (22,6%).

L'edat mitjana de les dones ateses noves el 2014 en aquest Programa és de 37,32 anys.

Grup d'edat de l'adult referent als fills/filles ateses en el Programa de mentories. Any 2014			
	Total	Mares	Pares
Total	62	62	0
21 a 30 anys	9	9	0
31 a 40 anys	36	36	0
41 a 50 anys	14	14	0
51 anys i més	3	3	0

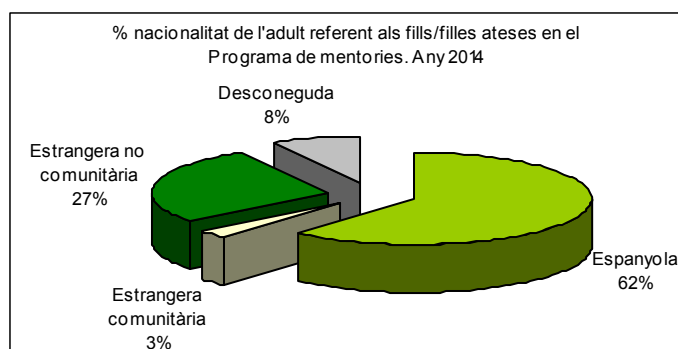

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

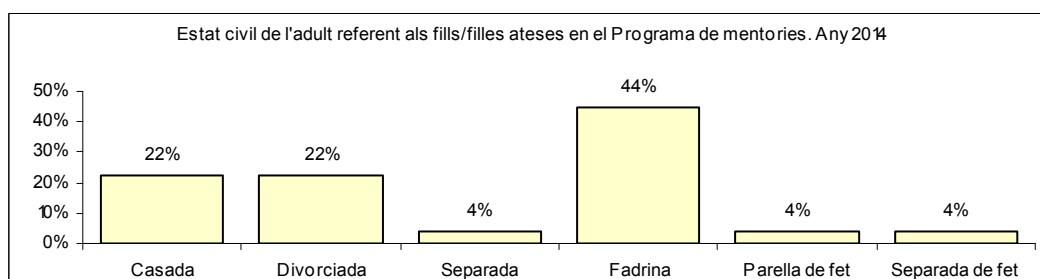
En relació amb el perfil de les mares segons nacionalitat, majoritàriament aquesta és espanyola. És així en el 62% dels casos (38 de 62). Un 27% de les mares són estrangeres no comunitàries.

Si comparam les dades de la nacionalitat amb la dels fills i filles observem com en el cas dels menors és més freqüent la nacionalitat espanyola. Aquesta diferència es produeix perquè els menors han nascut a Espanya i això els atorga la nacionalitat espanyola.

Nacionalitat de l'adult referent als fills/filles ateses en el Programa de mentories		
	2013	2014
Total	82	62
Espanyola	52	38
Estrangera comunitària	5	2
Estrangera no comunitària	23	17
Desconeguda	2	5

Pel que fa a l'estat civil de les mares, en un 56% dels casos no disposem de la informació. En els casos dels quals en disposem, la categoria més freqüent és la de "fadrina" (44% de les dades disponibles), seguit de les que estan casades i divorciades.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Treball grupal i valoració del servei

Durant el 2014 es va realitzar treball amb deu grups, sumant la feina realitzada amb els menors i amb les mares o tutors.

- Treball grupal amb menors. Es va treballar amb cinc grups, en què els participaven s'agrupaven per edats. Així, es varen realitzar dos grups amb menors d'entre 4 i 9 anys, dos grups en què tenien entre 10 i 14 anys i un darrer grup amb joves entre 15 i 18 anys. En total hi varen participar 48 menors.
- Treball grupal amb mares i/o tutors. Es va treballar amb cinc grups de mares, en els quals varen participar un total de 40 persones.

Les famílies ateses el 2014 en aquest Programa fan una valoració positiva del servei. Hi ha un alt grau de satisfacció en diferents ítems. Destaquen les qüestions referides a les instal·lacions (condicions de l'espai, preservació de la intimitat i sensació de seguretat), seguides de l'atenció i l'empatia (amabilitat i sentir-se escoltat), així com també la capacitat de resposta a les demandes (rapidesa en l'atenció i resposta a les consultes).

5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores

Línia d'intervenció/objectius

Des d'aquest Programa s'ofereix atenció psicosocial a persones, residents al municipi de Palma, que exerceixen o han exercit violència contra la seva parella i/o exparella i que són majors de 16 anys. Les persones participants han de voler canviar aquesta situació de forma voluntària i es responsabilitzen dels seus actes i de les conseqüències que aquests tenen, fent una revisió dels seus episodis violents i les vivències personals, així com també de les idees o les creences que hi contribueixen.

Els objectius del Programa són:

- Millorar la seguretat i el benestar de les víctimes de violència dins l'àmbit de la parella i dels seus fills i filles.
- Reduir la violència física, psicològica, econòmica, social i sexual a l'àmbit de parella.

La intervenció s'organitza a partir de:

- tractament individualitzat
- tractament grupal

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

L'equip d'atenció del servei està integrat per tres professionals de la psicologia. Compta amb el suport d'una tècnica administrativa i una cap de projecte.

Dades d'atenció el 2014

El 2014 el Programa d'atenció a persones agressores va atendre 94 expedients, amb una atenció total de 120 persones, entre agressors i parelles o exparelles (tot i que aquestes no sempre hi participen).

Pel que fa a les sol·licituds d'entrada al Programa, el 2014 se'n varen rebre 38. Finalment, el nombre de casos atesos i, per tant, de nous expedients oberts va ser de 34, dels quals 32 varen ser expedients oberts per primera vegada i 2, expedients reoberts de persones que tornen a sol·licitar ser ateses al Programa.

Als 34 expedients oberts nous el 2014 es varen atendre a 47 persones: 34 eren homes agressors i 13 eren dones, parelles o exparelles de l'agressor.

Perfil de les persones noves ateses el 2014

Com ja s'ha comentat anteriorment, en aquest Programa s'atenen tant a les persones agressores com a les seves parelles o exparelles, tot i que, aquestes no sempre hi participen.

Perfil dels agressors nous atesos

El 2014 es varen atendre 34 agressors nous, fet que suposa una reducció respecte de l'any anterior, en què es varen atendre 41 agressors nous. D'aquests 34 agressors, 2 ja havien tingut expedient obert anteriorment i el 2014 tornen a sol·licitar atenció.

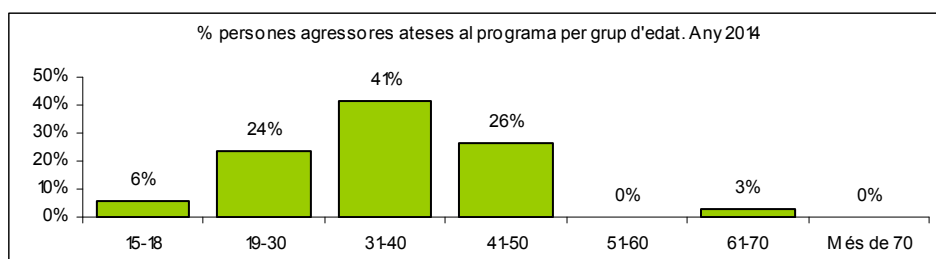
Si atenem el perfil dels agressors per grups d'edat, el més nombrós és el de 31 a 40 anys (representen el 41%). A continuació se situa el grup dels que tenen entre 41 i 50 anys, amb 9 casos, i el dels que tenen entre 19 i 30 anys, amb 8 casos.

Tot i que no destaca quantitativament, destacam els 2 agressors que tenen entre 15 i 18 anys com a element indicatiu que la violència de gènere també afecta gent jove, just quan es comencen a mantenir relacions de parella i afectives. Alhora cal remarcar que aquests joves que s'han atès són persones que han assumit que necessiten ajuda per a canviar la situació.

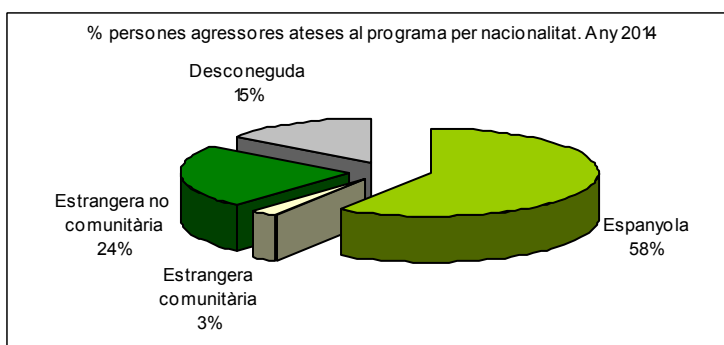
PACTE PALMA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Persones agressores ateses al Programa per grup d'edat		
	2013	2014
Total	41	34
15 a 18 anys	1	2
19 a 30 anys	9	8
31 a 40 anys	15	14
41 a 50 anys	10	9
51 a 60 anys	2	0
61 a 70 anys	0	1
Més de 70 anys	1	0
Desconeguda	3	0

Pel que fa a la nacionalitat dels agressors, el 58% són espanyols i el 24% són estrangers no comunitaris.

Persones agressores ateses al Programa per nacionalitat		
	2013	2014
Total	41	34
Espanyola	28	20
Estrangera comunitària	1	1
Estrangera no comunitària	11	8
Desconeguda	1	5

Respecte de la violència que exerceixen els agressors, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Com es pot observar a les dades recollides dels agressors nous, és habitual que s'exerceixi més d'un tipus de violència alhora.

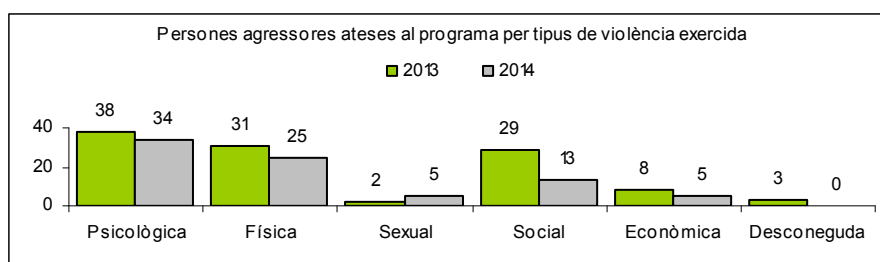

PACTE PALMA CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

A tots els casos (34) els agressors havien exercit violència psicològica sobre la seva parella i/o exparella. Aquesta es pot manifestar en forma d'aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc. de l'agressor cap a la víctima.

A continuació trobem la violència física, que havia estat exercida per 25 dels 34 agressors. Aquesta violència és la més visible i reconeguda socialment, i té diferents formes com poden ser cops, empentes, cremades, talls, limitació de moviments, etc. En tercer lloc hi ha la violència social (a 13 casos de 34), que es produeix quan l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima aïllant-la del seu entorn, així com també pot ser trencant o malmetent el seu entorn material.

Menys freqüents són la violència econòmica (5 casos), en què l'agressor controla l'accés i/o ús de diners a la víctima, i la violència sexual (també 5 casos), que es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques.

Perfil de les parelles o exparelles noves ateses

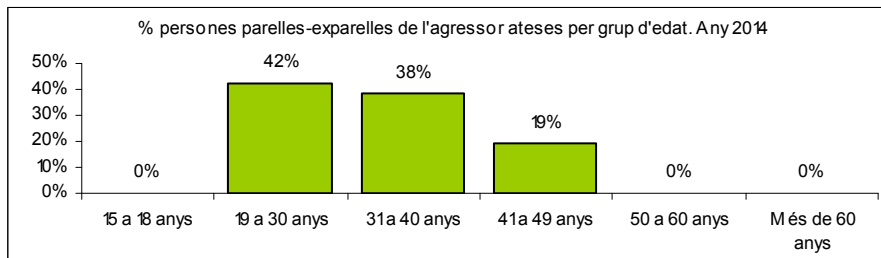
Com s'ha dit anteriorment, el 2014 es varen atendre 13 dones noves que eren parelles o exparelles dels agressors. Tot i que es no pot definir un perfil clar d'aquestes dones perquè es tracta d'un grup poc nombrós, a continuació es presenten les dades disponibles.

Pel que fa al perfil d'edat d'aquestes dones, un 80% tenien entre 19 i 40 anys: un 42% es troben a la franja dels 19 als 30 anys i un 38%, entre 31 i 40 anys.

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al Programa per grup d'edat		
	2013	2014
Total	26	13
15 a 18 anys	0	0
19 a 30 anys	11	5
31 a 40 anys	10	4
41 a 49 anys	5	3
50 a 60 anys	0	0
Més de 60 anys	0	1

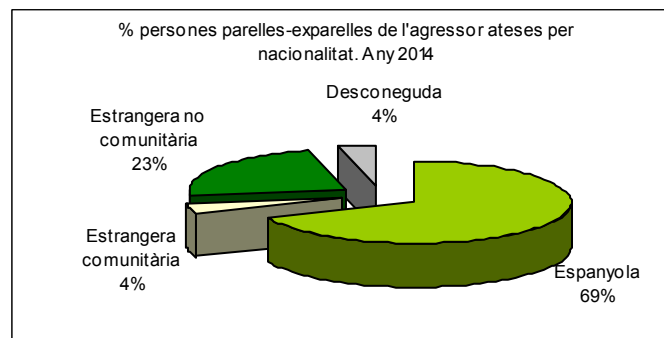

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

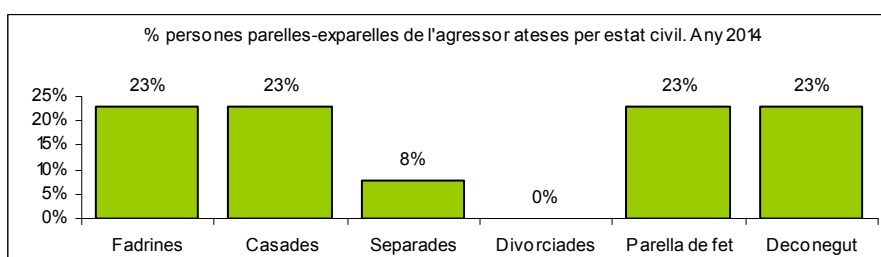

En relació amb la nacionalitat, més de la meitat d'aquestes dones eren espanyoles i al voltant d'una de cada quatre era estrangera no comunitària. Aquesta distribució és molt similar a la que es dona entre els agressors que són usuaris nous el 2014.

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al Programa per nacionalitat		
	2013	2014
Total	26	13
Espanyola	18	7
Estrangera comunitària	1	1
Estrangera no comunitària	6	3
Desconeguda	1	2

Pel que fa a l'estat civil d'aquestes dones, no hi ha una tendència clara i cap de les opcions predomina per sobre de les altres. Tan sols destaca una menor presència de dones separades i/o divorciades. Això no obstant, com que es tracta de nombres absoluts baixos la variació en un o dos casos podria modificar de manera important els percentatges.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

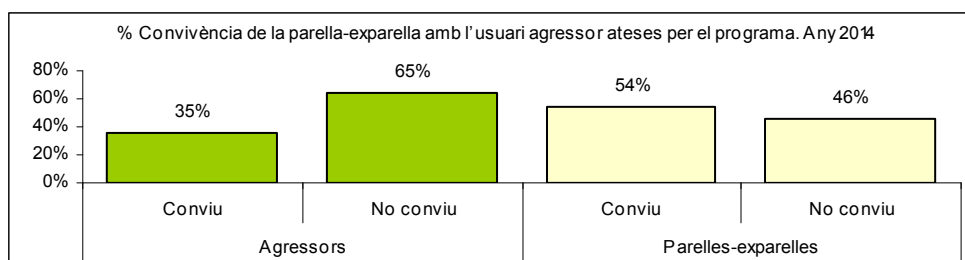
Convivència entre l'agressor i la parella o exparella

La convivència de les víctimes de violència de gènere amb el seu agressor pot suposar un factor de risc per a ella, ja que les possibilitats que es reproduïxi un episodi de violència és major a quan no hi ha convivència. Per tant, la intervenció de la psicòloga que atén les parelles és d'especial rellevància per a la prevenció de futurs episodis violents.

De les persones noves que han passat per aquest servei durant el 2014, el 35% dels 34 agressors conviuen amb la parella i els 65%, no.

D'altra banda, si miram les dades des de la perspectiva de les parelles o exparelles, de les 13 dones noves ateses el 2014 un 54% conviuen amb l'agressor, mentre que el 46% no ho feia.

Convivència de la parella - exparella amb l'usuari agressor ateses pel Programa. Any 2014			
	Total	Conviu	No conviu
Agressors	34	12	22
Parelles - exparelles	13	7	6

Intervenció grupal

De del principi del Programa, el 2008, i fins a finals de 2014 s'han iniciat 12 grups d'intervenció. En el 2014 es va iniciar la feina amb 2 grups nous d'agressors.

A finals de 2014 la situació dels grups era la següent:

- Grups que havien acabat la fase d'intervenció i seguiment: 7
- Grups que havien finalitzat fase d'intervenció i iniciaren la de seguiment: 1
- Grups que es trobaven a la fase de seguiment: 4

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Seguiments finalitzats el 2014:

- Grup núm. 6: el mes d'abril varen finalitzar els seguiments d'aquest grup. En general, amb els seguiments realitzats s'ha pogut veure com els resultats obtinguts en aquest grup han estat positius. És a dir, els participants han millorat o s'han mantingut en un grau adequat respecte de l'inici de la intervenció.
- Grup núm. 7: el novembre/desembre varen finalitzar els seguiments del grup. En aquest es varen obtenir molt bons resultats, que es reflecteixen en el darrer seguiment, en el qual es varen mantenir o millorar els resultats respecte dels seguiments anteriors. De tots els objectius de treball, la fita relacionada amb la modificació del concepte de masculinitat és la que presenta millores menys notables. L'explicació d'aquest fet són les dificultats a l'hora de modificar terapèuticament les creences personals, sobretot quan estan influïdes per una societat i un entorn en què es mantenen creences que afavoreixen les desigualtats de gènere.

Respecte de les valoracions que fan de la intervenció les parelles o exparelles dels agressors, un 75% afirma sentir-se millor o molt millor després de la realització de la intervenció grupal per part de l'usuari, i alhora el 75% té una percepció de risc baix o nul respecte de la violència de l'usuari.

5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)

L'Ajuntament de Palma disposa del Servei d'Acolliment Municipal, que s'estructura en tres programes: el Programa d'acolliment a persones adultes, el Programa d'acolliment a famílies i el Programa d'acolliment a víctimes de violència de gènere. En aquest apartat ens referirem únicament a aquest tercer Programa.

Línia d'intervenció/objectius

Aquest és un recurs residencial d'acolliment de dones majors de 18 anys o menors emancipades, soles o amb càrregues familiars, que són víctimes de violència de gènere o en situació d'emergència social i que necessiten abandonar el seu domicili.

Els serveis que s'ofereixen en aquest Programa són:

- informació, orientació i assessorament sobre els recursos d'assistència i acollida
- acolliment d'urgència i per via ordinària
- promoció i inserció sociolaboral
- assistència i tractament psicològic individual i grupal

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- suport a l'educació i el temps d'oci per a infants acollits, fills i filles de les dones víctimes

El Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM-VVG) disposa de 48 places, distribuïdes de la següent manera:

- 38 places al centre (18 habitacions)
- 10 places a pisos d'inserció (2 pisos)

Forma de gestió

És un servei de titularitat municipal gestionat mitjançant contractació externa per INTRESS.

Dades d'atenció el 2014

El 2014 el Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM-VVG) va atendre 119 persones (55 dones i 64 infants). D'aquestes, 104 persones (87,39% de les persones ateses) són dones víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles (50 dones, 34 nins i 20 nines). La resta de persones, el 12,61%, varen ser persones en situacions d'emergència social.

De les 104 persones ateses, víctimes de violència de gènere (dones i els seus fills i filles), 59 varen ser persones usuàries noves: 33 dones i 26 infants (20 nins i 6 nines).

Pel que fa a les pernoctacions, el 2014 n'hi va haver 13.466, entre el centre del SAM-VVG i els pisos d'inserció. Això va suposar una mitjana de 36,89 pernoctacions diàries.

Servei d'acolliment municipal de víctimes de violència de gènere (SAM-VVG)		
	2013	2014
Total de persones ateses	151	119
Dones	75	55
Fill/filles	76	64
Víctimes ateses	119	104
Dones	63	50
Fill/filles	56	54
Pernoctacions	14.860	13.466
Mitjana de pernoctacions diàries	40,71	36,89

Si comparam les dades d'atenció de 2014 amb les de 2013 podem observar que hi ha un descens tant en el nombre de persones ateses com en el de pernoctacions al centre i a pisos d'inserció

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Les persones acollides al SAM-VVG, a més del Programa d'acolliment han utilitzat altres programes:

Persones acollides al SAM-VVG a altres programes. Any 2014	
	Total
Orientació laboral	29
Intervenció psicològica	39
Educador/a social	54

Durant el 2014 les dones víctimes de violència de gènere accedeixen al SAM-VVG a través de diferents vies. Les principals són:

- Centres municipals de serveis socials (CMSS): 24,53%
- Policia: 23,59%
- Institut Balear de la Dona (IBD): 14,15%
- Servei d'atenció integral a les víctimes de violència de gènere (SAIVVG): 12,83%
- Càritas: 5,66%
- Iniciativa pròpia: 3,77%

Perfil de les persones ateses el 2014

En relació amb el nombre de persones ateses al SAM-VVG, el 2014 hi ha un descens en el nombre de persones ateses, respecte de l'any anterior. Aquesta reducció es nota especialment en el nombre de dones víctimes de violència de gènere, ja que el d'infants s'ha mantingut molt igualat.

En relació amb el perfil de les persones ateses al SAM-VVG el 2014, més de la meitat de les dones víctimes de violència de gènere tenen entre 30 i 44 anys. A continuació se situa la franja d'edat de 18 a 29 anys (34% de les dones ateses al Servei). Si comparem les dades amb les de 2013, en ambdós anys segueixen una distribució similar.

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses pel SAM-VVG segons trams d'edat			
	2013	2014	
Dones	Total	63	50
	De 18 a 29 anys	19	17
	De 30 a 44 anys	35	26
	De 45 anys i més	9	7
Infants	Total	56	54
	De 0 a 3 anys	21	19
	De 4 a 12 anys	30	29
	De 13 a 17 anys	4	5
De 18 anys i més	0	1	

Font: Memòria SAM - VVG

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

De les 50 dones víctimes de violència de gènere ateses el 2014, 32 varen entrar al Servei amb fills/es. Així, a més de les dones, es va atendre un total de 54 fills i filles. Gairebé el 90% d'aquests infants tenien fins a 12 anys: un 35% entre 0 i 3 anys i un poc més del 50%, entre 4 i 12 anys.

5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

Línia d'intervenció/objectius

- Realitzar un seguiment especialitzat i personalitzat dels casos de violència de gènere, assignant un policia tutor a cada víctima de violència a l'àmbit familiar que tingui ordre de protecció a favor seu.
- Mobilitzar els recursos assistencials existents i derivar-los. Coordinació amb altres serveis que treballen amb violència domèstica.
- Desenvolupar les mesures de protecció pertinents, en funció del nivell de risc (segons la Instrucció 5/2008, de la Secretaria d'Estat de Seguretat sobre el Protocol per a la valoració del nivell de risc de violència sobre la dona, que modifica la Instrucció 10/2007).
- Gestió de les ordres de protecció.

Dades d'atenció el 2014

Tot i que el nombre de persones ateses (denunciants de violència de gènere) el 2014 es manté pràcticament igual que l'any anterior, hi ha un descens a les altres dades d'atenció específica realitzada: persones tutoritzades, persones amb ordre de protecció i assistència psicològica en crisi.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)					
	2010	2011	2012	2013	2014
Persones ateses (denunciants VG)	375	261	334	244	241
Persones tutoritzades	358	257	326	410	385
Persones amb OP (VD i VG)	212	231	215	245	214
Assistència psicològica en crisi	226	190	202	168	149

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112

Línia d'intervenció/objectius

Aquest projecte sorgeix de la col·laboració entre diferents administracions i serveis. És una de les propostes de millora recollides a la primera reunió plenària convocada per l'Àrea d'Educació, Igualtat, Drets Cívics i Esports (12 de novembre de 2008), que va reunir professionals, serveis, entitats i persones víctimes de violència amb la intenció de fer un diagnòstic del circuit existent i consensuar un pla de millores.

El protocol és d'aplicació a totes les dones majors d'edat que es troben en risc o situació de violència de gènere i que viuen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, independentment de la nacionalitat, la situació administrativa o circumstàncies personals o socials.

Organismes que hi participen

GEIBSAU (SEIB 112)
Institut Balear de la Dona (IBD)
Ajuntament de Palma (Policia Local, Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere)

Objecte del protocol

La finalitat d'aquest protocol és augmentar els dispositius d'autoprotecció per a les dones víctimes de violència de gènere, davant possibles futurs episodis de violència de gènere, i donar una resposta més ràpida i eficaç a aquest tipus de sol·licitud d'ajuda, a fi que puguin ser localitzades si telefonen des del telèfon fix que han facilitat (en un futur podrà ser localitzada la zona on es troben si telefonen des del mòbil).

Per a això es va crear un fitxer on, de forma voluntària, les dones víctimes es poden donar d'alta emplenant una sol·licitud en un dels serveis d'atenció de la xarxa on, a més, se'ls facilita informació del projecte, els avantatges i les limitacions. Aquest servei és gratuït i les dades que s'aporten són totalment confidencials i emparades per la Llei orgànica de protecció de dades.

Dades d'atenció el 2014

L'any 2014 des del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere es varen donar d'alta 72 dones al fitxer DVR 112. Això va suposar un augment en el nombre d'altres respecte de l'any anterior, que havia estat de 63 dones.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere

El Pacte Palma és un compromís ciutadà que té la finalitat d'avançar en l'eradicació de la violència de gènere i cap a una societat basada en els valors de la igualtat entre dones i homes.

El Manifest del Pacte, aprovat per unanimitat al Ple d'octubre de 2008, inclou un seguit de fites comunes a les quals la ciutadania de forma individual o des d'associacions, entitats, empreses, serveis, etc. pot adherir-se.

Els seus objectius són:

- Fer visible la realitat de la violència contra les dones donant a conèixer la vertadera dimensió del problema i les conseqüències sobre les víctimes directes i indirectes (fills i filles).
- Donar suport a les víctimes mitjançant les accions i les actuacions necessàries per a superar la situació de violència, respectant les seves decisions i iniciatives i facilitant els mitjans i l'accés als recursos.
- Divulgar els recursos, les accions i les mesures que afavoreixen l'eradicació de la violència contra les dones, donant suport als models socials que permetin la resolució de conflictes de forma no violenta i fomentant l'educació per a la pau.
- Assolir el compromís d'actuar contra tot tipus de violència, afavorint i transmetent models no sexistes i de respecte de la igualtat de dones i homes.

Les associacions, les entitats, els organismes, les empreses, etc. singularitzen compromisos participant i organitzant accions sensibilitzadores que promouen els valors de la igualtat i la no-violència.

Accions de sensibilització

Compromís de la ciutadania

El perfil Facebook serveix com a plataforma de difusió i té, a 30 de setembre de 2015, 1171 amics i 405 fans.

Commemoració del 25N el 2014

La programació d'actes del 2014 per a commemorar el 25N, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones, que du a terme l'Ajuntament de Palma, va incloure les següents activitats:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- presentació de la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència de gènere
- diada informativa contra la violència de gènere
- curs d'autoprotecció per a dones víctimes de violència de gènere
- jornada temàtica de nordic walking contra la violència de gènere
- acte ludicoesportiu per a fer visible l'acord de la ciutadania amb el Pacte i el rebuig a la violència i la desigualtat, que es concreta en la Marxa Pacte Palma Contra la Violència de gènere
- jornada sobre l'atenció a les víctimes de tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual
- presentació de l'informe d'actuacions municipals en matèria de violència de gènere
- renovació del Pacte Palma contra la Violència de Gènere

A més, es varen programar altres activitats organitzades per altres administracions i entitats: una taula rodona, l'entrega de premis d'un concurs de *tweets*, projeccions i una activitat de teatre.

Des de l'any 2008 s'han realitzat 3 curses populars i 4 marxes. A l'edició de 2014 hi varen participar 1.010 persones (610 dones i 400 homes), amb una important presència de persones practicants de marxa nòrdica (50% aproximadament) i de persones d'edat adulta (>30 anys).

La programació d'actes a Palma el 25 de novembre de 2014 va ser possible gràcies a la col·laboració de:

- 69 persones voluntàries (45 dones i 24 homes; 30 de Creu Roja, 22 d'Escoltes de Mallorca i 17 de Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca) per a la instal·lació de 15 taules informatives, que disposaren del suport logístic de Carrefour, El Corte Inglés, les associacions de comerciants dels mercats de Pere Garau i de Santa Catalina, i d'Alcampo.
- 40 persones voluntàries per a la Marxa Pacte Palma (voluntariat esportiu de l'IME, Creu Roja i Escoltes de Mallorca). Tot aquest voluntariat anteriorment esmentat va rebre formació sobre violència de gènere i sobre la tasca a desenvolupar.
- 15 persones voluntàries de Tamborers per la Pau i 14 de Geganters de la Sala, per a la sortida de la Marxa.

Es va comptar amb la col·laboració de Nordic Walking, Fundació "la Caixa" (Caixaforum), Consell de Mallorca, Universitat de les Illes Balears (UIB) i Parlament de les Illes Balears.

També es va disposar de la col·laboració econòmica de C&A i el suport institucional del Consell de Mallorca, el Parlament de les Illes Balears i Casal Petit-Religioses Oblates, i el treball de diverses àrees municipals de l'Ajuntament de Palma i de l'Institut Municipal de l'Esport.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Commemoració del 25N el 2015

El 22 de novembre de 2015 es realitzà la VIII Marxa Pacte Palma contra la Violència de Gènere sota el lema “Rodam contra les violències masclistes”.

A la marxa d'aquest any s'hi han inscrit 148 persones.

L'Ajuntament també participa i col·labora en altres activitats que s'han organitzat arran de la commemoració del 25 de novembre. Es pot veure l'agenda d'activitats a:

http://www.palmademallorca.es/portal/PALMA/RecursosWeb/DOCUMENTOS/1/0_94202_1.PDF

Accions formatives

L'oferta formativa de l'Ajuntament de Palma té la finalitat de fomentar la coresponsabilitat en la prevenció, la detecció i la resposta davant situacions de violència de gènere.

Aquesta formació va adreçada tant a infants com a adolescents i a persones adultes, i s'organitza en els següents blocs temàtics:

- tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere
- tallers de sensibilització en prostitució
- tallers de prevenció en abusos sexuals a menors

Els continguts, el format i la durada s'ajusten als perfils de les persones a qui s'adrecen. Amb la formació es pretén afavorir la capacitació de col·lectius vulnerables i professionals en la detecció i l'afrontament de la violència de gènere. Aquesta oferta formativa està a disposició de la ciutadania mitjançant el portal del programa d'activitats educatives “Palma Educa”.

Els darrers anys s'ha incrementat la varietat de l'oferta incorporant-hi nous tallers. Aquest darrer curs s'han ofert els següents:

Tallers per a infants:

- Contacontes Estela crida ben fort: activitat destinada a primer i segon cicle de primària. Transmet als infants continguts per a prevenir els abusos sexuals a menors (demanar ajuda, aprendre a dir que no...). Es complementa amb una guia didàctica per a treballar aquests continguts abans i després de la lectura del conte.
- Contacontes per a la igualtat: contacontes de temàtiques relacionades amb la coresponsabilitat, la identificació d'estereotips de gènere i la

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

visualització de les dones. Es complementa amb una dinàmica participativa.

Tallers per a joves i persones adultes:

- “De la violència a la igualtat”: taller on es treballen els indicadors per a la detecció i la prevenció de les relacions afectives negatives, els estereotips masclistes i la sensibilització contra la violència de gènere.
- “Identitat de gènere i orientació sexual”: pretén donar eines als al·lots i al·lotes adolescents per a entendre i respectar la diversitat sexual i afectiva i combatre la discriminació per orientació sexual i identitat de gènere entre els joves.
- “La prostitució com a forma de marginació social”: taller sobre la temàtica de la prostitució com a forma d’explotació sexual i vulneració dels drets humans.
- “La desigualtat en l’ús del temps”: s’hi analitza com s’utilitza i es distribueix quotidianament el temps. Permet fer visible el treball domèstic i familiar, un treball feminitzat i invisible econòmicament i socialment.
- “Noves masculinitats”: destinat a crear espais de reflexió sobre les relacions desiguals entre els gèneres fomentant valors, actituds i comportaments de respecte.
- “La ciutadania contra la violència de gènere”: taller per a abordar activament què és la violència de gènere, què s’hi fa a Palma i què pot fer un mateix si coneix una situació de violència.

Tallers per a població adulta:

- “Mites assumits de la violència masclista en la parella”: taller que tracta sobre els mites que justifiquen la violència masclista en la parella i les situacions que es confonen amb l’amor en parella: gelosia, patiment, culpabilitat... La sessió es converteix en una reflexió sobre les relacions personal de parella i la influència de les creences socials.
- “Des-igu@lment”: taller destinat a joves i adults que aporta elements per a la reflexió i la presa de consciència sobre la igualtat/desigualtat entre dones i homes i els mecanismes pels quals aquestes es reproduïxen.
- “Actuau Rana!”: taller per a prevenir l’abús infantil destinat a professorat, monitors i monitores d’educació no formal. Suposa una primera aproximació a la realitat i a la dimensió dels abusos sexuals a menors. A través d’aquest taller podran adquirir eines per a prevenir, detectar i saber com actuar en cas de sospita o evidència d’una situació d’abús sexual infantil.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Resultats de les intervencions

Durant el curs 2014-2015 es varen realitzar un total de 177 accions formatives gestionades des del portal del programa d'activitats educatives "Palma Educa", que varen suposar un total de 386 hores i amb una participació total de 4.309 persones. S'hi han d'afegir els 2 préstecs de materials educatius per a treballar la temàtica de la igualtat.

Persones participants al programa d'activitats educatives "Palma Educa" per sexe i blocs temàtics. Curs 2014/15			
	Total	Dones	Homes
Total	4.309	2.125	2.184
Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere	2.668	1.262	1.406
Tallers de sensibilització en prostitució	86	52	34
Tallers en prevenció en abusos sexuals a menors	1.555	811	744

Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció de la violència de gènere realitzats:

S'han realitzat un total de 115 tallers i 2 préstecs de material educatiu. Segons el públic destinatari ha tingut una durada de 2 o 2,5 hores, i s'ha fet 249 hores de tallers. En aquests tallers hi han participat 2.668 persones, de les quals 1.262 han estat dones i 1.406, homes.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

- Tallers per a primària/infants:
 - o Contacontes igualtat: 25 tallers

- Tallers per a secundària/joves: (38 tallers + 2 préstecs de material)
 - o Noves masculinitats: 6 tallers
 - o Identitat de gènere i orientació sexual: 7 tallers
 - o La desigualtat en l'ús del temps: 5 tallers
 - o Desigualment: 4 tallers
 - o De la violència a la igualtat: 14 tallers
 - o La ciutadania contra la violència de gènere: 2 tallers
 - o Cinema igualitari: 2 préstecs de material

- Tallers per a adults: (52 tallers)
 - o Noves masculinitats: 14 tallers
 - o Identitat de gènere i orientació sexual: 2 tallers
 - o La desigualtat en l'ús del temps: 11 tallers
 - o De la violència a la igualtat: 10 tallers
 - o La ciutadania contra la violència de gènere: 4 tallers
 - o Mites assumits de la violència masclista en la parella: 11 tallers

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Tallers de sensibilització en prostitució realitzats:

S'han realitzat un total de 4 tallers, que han tingut una durada de 2 o 2,5 hores, i s'han fet 9 hores en total. En aquests tallers hi han participat 86 persones, de les quals 52 eren dones i 34, homes.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

- Tallers per a secundària/joves:
 - o La prostitució com a forma de marginació social: 2 tallers
- Tallers per a adults:
 - o La prostitució com a forma de marginació social: 2 tallers

Tallers de prevenció en abusos sexuals a menors realitzats:

S'han realitzat 58 tallers, amb una durada de 2 (tallers per a infants) o 4 hores (tallers per a professorat o monitors/res d'educació no formal), amb un total de 128 hores. Hi han participat 1.555 persones, de les quals 811 han estat nines o dones i 744, nins o homes.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

- Tallers per a primària/infants:
 - o Contacontes *Estela crida ben fort*: 52 tallers
- Tallers per a professorat i monitors/res educació no formal:
 - o "Actuau Rana": 6 tallers

Altres tallers:

A més dels tallers sol·licitats mitjançant el portal Palma Educa, s'han fet 4 tallers més de "Sensibilització en igualtat i prevenció de violència de gènere", als quals han participat 140 persones:

- tallers formatius a persones voluntàries del 25 N: dos agrupaments escoltes (Nuredduna i Reina Constança) i voluntaris/àries de l'IME i de Creu Roja
- conferència per a aficionats al nordic walking

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

6. Avançament de dades de 2015 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (gener a setembre)

Al Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre de 2015 s'han atès 405 expedients, dels quals 160 han estat oberts durant aquest any (148 expedients oberts per primera vegada i 12, reoberts). Amb aquests expedients nous s'ha atès 180 persones noves.

Dades d'atenció en el Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere. Gener-setembre 2015	
	2015
Total expedients atesos	405
Expedients oberts per 1a vegada	148
Expedients reoberts	12
Expedients arrossegats	245
Persones ateses noves	180

Pel que fa a les dades d'atenció en aquest Programa, en aquest període de 2015 s'han realitzat 324 acompanyaments a 183 persones. Aquestes dades ens mostren com el 2015 hi ha hagut un augment en l'atenció respecte del mateix període de 2014, en què les persones acompanyades havien estat 108, amb 270 acompanyaments.

Pel que fa a l'ATENPRO, el sistema de teleassistència mòbil per víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre s'han tramitat 39 altes. Aquesta dada ens mostra un descens a les altes tramitades respecte del mateix període de 2014, en què se n'havien tramitat 52.

Dades d'atenció en el Programa. Gener - setembre 2015	
	2015
Acompanyaments realitzats	324
Persones acompanyades	183
ATENPRO tramitats (nous)	39
Persones amb ATENPRO	112

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere (mentories) (gener a setembre)

De gener a setembre de 2015 s'han obert 58 expedients nous al Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere i s'han atès 123 persones. D'aquestes, 58 eren mares (adult referent) i 65, infants.

Si comparam l'atenció en el mateix període de l'any anterior, hi ha un lleuger augment de mares (el 2014 se n'havien atès 51 en el mateix període) tot i que el nombre d'infants, entre gener i setembre de 2015, ha descendit lleugerament (de 73 a 65).

Dades d'atenció al Programa Mentories: atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere. Gener -setembre 2015	
	2015
Expedients oberts nous	58
Persones ateses noves	123
Persona tutora referent (dones)	58
Fills/filles	65
Nins	32
Nines	33

Programa d'atenció a persones agressores (gener a setembre)

Al Programa d'atenció a persones agressores, de gener a setembre de 2015 s'han atès 109 expedients, dels quals 34 eren expedients nous oberts durant aquest període. Això suposa que en aquest temps s'han atès 34 homes agressors nous i 17 parelles o exparelles d'aquests.

En el mateix període de 2014 el nombre d'agressors nous atesos era de 33; per tant, els nombres es mantenen pràcticament iguals.

Dades d'atenció al Programa d'atenció a persones agressores. Gener - setembre 2015	
	2015
Total d'expedients atesos	106
Expedients oberts nous	34
Expedients arrossegats	72
Total de persones ateses	166
Persones ateses noves	51
Agressors atesos nous (homes)	34
Parelles o exparelles ateses noves	17

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (gener a setembre)

Des de l'1 de gener al 30 de setembre de 2015 el SAM-VVG ha atès un total de 109 persones. D'aquestes, 47 eren dones víctimes de violència de gènere i la resta eren els seus fills i filles (21 nines i 41 nins).

Si comparam aquestes dades amb les del mateix període de 2014 detectam un augment en el nombre de dones víctimes de violència de gènere i del nombre d'infants atesos (el 2014 s'havien acollit 31 dones i 35 infants). Això no obstant, el 2015 detectam un descens en el nombre de pernoctacions respecte del mateix període de l'any 2014. De gener a setembre de 2015 hi ha hagut 11.948 pernoctacions i en el mateix període de l'any anterior havien estat 14.316.

Servei d'Allotjament Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM-VVG)	
Gener - setembre 2015	
	Total
Víctimes ateses	109
Dones	47
Fills/filles	62
Pernoctacions	11.948
Mitjana de pernoctacions diàries	39,3

Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA) (gener a juliol)

Des de gener a juliol de 2015 la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma ha atès 184 persones denunciants de violència de gènere. Si ho comparam amb les persones ateses en el mateix període de l'any 2014 detectam un augment de persones ateses (de 125 el 2014 a 184 el 2015). Això no obstant, el nombre de persones tutoritzades o amb ordre de protecció ateses es manté a nivells similars.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA). Gener-juliol 2015	
	Total
Persones ateses (denunciants VG)	184
Persones tutoritzades	222
Persones amb OP (VD i VG)	135
Assistència psicològica en crisi	109

Font: Policia Local de l'Ajuntament de Palma

Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112 (gener a setembre)

Entre l'1 de gener i 30 de setembre de 2015 des del Serveis d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere s'han tramitat 54 altes al fitxer.